

I

(Zakonodajni akti)

SKLEPI

SKLEP št. 283/2010/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 25. marca 2010

o ustanovitvi Evropskega mikrofinančnega instrumenta Progress za zaposlovanje in socialno vključenost

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 175(3) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Komisija je 7. aprila 2000 sprejela sporočilo z naslovom „Lokalno delovanje za zaposlovanje – lokalna razsežnost za evropsko strategijo zaposlovanja“.

(2) Sporočilo Komisije z dne 13. novembra 2007 z naslovom „Evropska pobuda za razvoj mikrokredita v podporo rasti in zaposlovanju“ je opredelilo štiri prednostna področja za ukrepanje: izboljšanje pravnega in institucionalnega okolja v državah članicah, ustvarjanje ugodnih razmer za zaposlovanje in podjetništvo, spodbujanje najboljših praks ter zagotavljanje dodatnega finančnega kapitala za mikrofinančne ustanove. Kot prvi korak pri uresničevanju tega načrta sta Komisija in Evropska investicijska banka (EIB) leta 2008 ustanovili Jasmine

(Skupni ukrep za podporo mikrofinančnih institucij v Evropi), ki omogoča mentorstvo nebančnim finančnim ustanovam za mikrokredite in katere zmogljivost financiranja skupaj znaša 20 milijonov EUR, ki jih daje EIB.

(3) V sporočilu Komisije z dne 24. maja 2006 z naslovom „Spodbujanje dostojnega dela za vse – Prispevek EU k izvajanju agende za dostojno delo po svetu“ in v resoluciji Evropskega parlamenta z dne 23. maja 2007 o spodbujanju dostojnega dela za vse ⁽⁴⁾ je bil predstavljen pomen dostojnega dela za vse.

(4) Izjava voditeljev držav po vrhunskem srečanju G-20 v Pittsburghu 24. in 25. septembra 2009 je vsebovala zavezo za izboljšanje dostopa revnih ljudi do finančnih storitev, na primer s pomočjo mikrofinanc. Voditelji so se tudi zavezali k ustanovitvi mednarodne skupine strokovnjakov za finančno vključevanje, ki bo opredelila izkušnje s področja inovativnih pristopov za zagotavljanje finančnih storitev revnim, spodbujala uspešne regulativne in politične pristope ter pripravila standarde za dostop do financiranja, finančno pismenost in zaščito potrošnikov.

(5) Evropski parlament je v resoluciji z dne 24. marca 2009 o priporočilih Komisiji glede evropske pobude za razvoj mikrokredita v podporo rasti in zaposlovanju zahteval, da Komisija okrepi prizadevanja za razvoj mikrokreditov v podporo rasti in zaposlovanju. Poleg tega je Evropski parlament odobril dodatne štiri milijone EUR podpore za pilotni ukrep, ki bi se izvajal v okviru Jasmine. Evropski parlament je tudi pozval Komisijo, naj sofinancira projekte za mikrokredite, zlasti za ogrožene ciljne skupine.

⁽¹⁾ UL C 318, 23.12.2009, str. 80.

⁽²⁾ Mnenje z dne 7. oktobra 2009 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 15. decembra 2009 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in Sklep Sveta z dne 8. marca 2010.

⁽⁴⁾ UL C 102 E, 24.4.2008, str. 321.

- (6) Sedanja prizadevanja Unije in držav članic je treba okrepati, da se povečata dostop in ponudba mikrofinanc, ki v razumnem obdobju lahko zadostita veliko povpraševanje tistih, ki jih v tem kriznem obdobju najbolj potrebujejo, to so na primer osebe, ki so izgubile službo ali jim grozi izguba službe ali imajo težave pri vstopanju ali ponovnem vstopanju na trg delovne sile, ter osebe, ki jim grozi socialna izključenost, ogrožene osebe ali osebe, ki so v zapostavljenem položaju pri dostopu do konvencionalnega kreditnega trga in želijo ustanoviti ali nadalje razviti lastno mikropodjetje, kar vključuje tudi samozaposlitev in dejavno spodbujanje enakih možnosti žensk in moških.
- (7) Sporočilo Komisije z dne 3. junija 2009 z naslovom „Skupna zaveza za zaposlovanje“ je poudarilo potrebo, da se brezposelnim osebam da nova možnost in se nekaterim najbolj prikrajšanim skupinam v Evropi, ki imajo težave pri dostopu do konvencionalnega kreditnega trga, odpre pot v podjetništvo. Poleg sedanjih instrumentov je treba ustrezno ukrepati za še močnejšo gospodarsko in socialno kohezijo z utrditvijo ukrepov EIB in Evropskega investicijskega sklada (EIS) ter drugih mednarodnih finančnih ustanov brez poseganja v dejavnosti držav članic. Komisija je zato napovedala predlog za nov mikrofinančni instrument za vso EU (v nadaljevanju „instrument“), ki bi razširil doseg mikrofinanciranja, zlasti za posebne ogrožene skupine, in bi dodatno podprl razvoj podjetništva, socialnega gospodarstva in mikropodjetij. Države članice lahko zato, da bo instrument učinkovit, da bo imel dolgotrajen učinek, da bo dosegel potencialne upravičence in da bo proaktiven dejavnik tako za gospodarsko politiko kot tudi za politiko lokalnega razvoja, vzpostavijo nacionalno kontaktno točko, ki lahko spodbuja, usklajuje, ocenjuje in nadzoruje vse ukrepe, ki se na njihovih ozemljih sprejmejo v okviru instrumenta.
- (8) Vedno večji delež mikrofinanc za ogrožene osebe, ki so v zapostavljenem položaju pri dostopu do konvencionalnega kreditnega trga, zagotavljajo v Evropski uniji komercialne mikrofinančne ustanove, kreditne zadruge in banke, ki so zavezane načelu družbene odgovornosti. Instrument bi lahko povečal razpoložljivost mikrofinanc in pomagal akterjem, ki dopolnjujejo komercialni bančni trg, pri zadostitvi sedanjega povpraševanja.
- (9) Pogosto so ponudniki mikrofinanc v Evropski uniji komercialne banke, ki bi morale postati pomembni partnerji v okviru tega instrumenta, da se obnovi zaupanje v kreditni trg, pri čemer se je treba osredotočiti zlasti na stranke, ki niso kreditno sposobne.
- (10) Javne in zasebne ustanove, ki ponujajo mikrofinance v okviru tega sklepa, bi morale spoštovati načela odgovornega posojanja in s tem preprečevati zlasti preveliko zadolževanje posameznikov in podjetij.
- (11) Poleg težkega dostopa do finančnih sredstev sta med glavnimi ovirami za ustanavljanje in razvoj mikropodjetij socialna izključenost ter negotovost glede prehoda od brezposelnosti ali socialnega varstva na samozaposlitev. Evropski instrumenti mikrofinanciranja lahko dodatno podpirajo strukture socialnega gospodarstva, ki izključenim osebam pomagajo in jih spremljajo pri njihovem ponovnem vključevanju v družbo, pomagajo pa jim tudi, da si pridobijo minimalno usposobljenost, potrebno za trajno ukvarjanje s podjetništvom.
- (12) Uporaba virov Unije je primerna in ustreza zgoraj navedeni resoluciji Evropskega parlamenta z dne 24. marca 2009. Poleg tega bo enoten instrument za vso EU združil finančne vzvode iz mednarodnih finančnih ustanov in preprečil razpršen pristop, s tem pa povečal mikrofinančno ponudbo v vseh državah članicah. Instrument bi se moral ustanoviti na podlagi skupnega upravljanja, da bi izkoristil izkušnje mednarodnih finančnih ustanov ter zlasti EIB in EIS.
- (13) Ukrepi, ki jih financira ta instrument, bi morali biti usklajeni in združljivi z drugimi politikami Unije ter bi morali izpolnjevati določbe Pogodbe in aktov, ki so bili sprejeti na njeni podlagi. Ukrepi instrumenta bi morali dopolnjevati druge posege Unije, zlasti finančni instrument Okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost (PKI), Jasmine, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP), Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), program Jeremie (Skupna evropska sredstva za mikro in srednja podjetja) in Evropski socialni sklad (ESS).
- (14) Za namene tega sklepa bi morale „mikrofinanciranje“ vključevati jamstva, mikrokredite, lastniški in navidezni lastniški kapital, razširjen na fizične osebe in mikropodjetja, ki jih ureja ta sklep, ter mikrokredite, ki se opredelijo kot posojila pod 25 000 EUR. Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikropodjetij ter malih in srednjih podjetij⁽¹⁾ opredeljuje „mikropodjetje“ kot podjetje, ki zaposluje manj kot 10 ljudi, kar vključuje tudi samozaposlitev, in katerega letni promet in/ali letna bilančna vsota ne presega dveh milijonov EUR, kar bi morala biti ustrezna opredelitev za namene tega sklepa.

(¹) UL L 124, 20.5.2003, str. 36.

- (15) Za namene tega sklepa in v skladu z nacionalnimi predpisi bi morale „mikropodjetje v socialnem gospodarstvu“ pomeniti mikropodjetje, ki proizvaja blago in storitve z jasnimi družbenim poslanstvom ali za člane skupnosti zagotavlja storitve z neprofitnim namenom.
- (16) Instrument bi bilo treba izvajati prek ustreznega niza ukrepov, ki bi vključeval delitev tveganja, jamstva, lastniške in dolžniške instrumente, ki jih mednarodne finančne institucije ponujajo ponudnikom mikrofinanciranja. Da bi se povečala učinkovitost instrumenta, bi ga bilo treba usklajevati in izvajati skladno z evropskimi in nacionalnimi finančnimi instrumenti ter nacionalnimi finančnimi institucijami –

2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju ⁽¹⁾ ali drugih sredstev, ki jih predvideva navedeni sporazum.

3. Skupni proračun za podporne ukrepe iz točke (d) člena 4(1) ne presega 1 % proračuna instrumenta iz odstavka 1 tega člena.

4. Finančni prispevek krije celotne stroške instrumenta, vključno s stroški upravljanja za mednarodne finančne ustanove iz člena 5(2), ki upravljajo prispevek Unije, in katerimi koli drugimi upravičenimi stroški.

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Ustanovitev

Ustanovi se Evropski mikrofinančni instrument za zaposlovanje in socialno vključenost, ki se imenuje Evropski mikrofinančni instrument Progress (v nadaljnjem besedilu: instrument).

Člen 2

Cilj

1. Instrument zagotovi vire Unije za večjo dostopnost in razpoložljivost mikrofinanciranja za:

(a) osebe, ki so ostale brez službe ali jim to grozi ali imajo težave pri vstopanju ali ponovnem vstopanju na trg delovne sile, ter osebe, ki jim grozi socialna izključenost, ogrožene osebe, ki so v zapostavljenem položaju pri dostopu do konvencionalnega trga posojil in želijo ustanoviti ali nadalje razvijati lastno mikropodjetje, kar vključuje tudi samozaposlitev;

(b) mikropodjetja, zlasti v socialnem gospodarstvu, in mikropodjetja, ki zaposlujejo osebe iz točke (a).

2. Instrument zagotavlja vire Unije za dostop do mikrofinanciranja in dejavno spodbuja enake možnosti žensk in moških.

Člen 3

Proračun

1. Finančni prispevek iz proračuna Unije za instrument znaša 100 milijonov EUR za obdobje od 1. januarja 2010 do 31. decembra 2013.

2. O letnih proračunskih sredstvih se bo odločalo v okviru letnega proračunskega postopka, po potrebi tudi z uporabo točke 37 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja

Člen 4

Upravičeni ukrepi in upravičenci

1. Instrument se izvaja z uporabo naslednjih vrst ukrepov, kot je primerno:

(a) jamstva in instrumenti za delitev tveganja;

(b) lastniški instrumenti;

(c) dolžniški instrumenti;

(d) podporni ukrepi, kot so obveščanje, spremljanje, nadziranje, revizije in ocene, ki so neposredno potrebni za uspešno in učinkovito izvajanje tega sklepa ter dosegajo njegovih ciljev.

2. Instrument je odprt za javna in zasebna telesa, ustanovljena na nacionalni, regionalni in lokalni ravni v državi članici in ponujajo mikrofinanciranje osebam in mikropodjetjem v državah članicah.

3. Da bi dosegla končne upravičence in ustvarila konkurenčna in uspešno delujoča mikropodjetja, javna in zasebna telesa iz odstavka 2 tesno sodelujejo z organizacijami, ki zastopajo interese končnih upravičencev do mikrokreditov, ter z organizacijami, ki tem končnim upravičencem nudijo mentorstvo in programe usposabljanja, zlasti tiste, ki jih podpira ESS.

Člen 5

Upravljanje

1. Komisija upravlja instrument v skladu z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti ⁽²⁾.

⁽¹⁾ UL C 139, 14.6.2006, str. 1.

⁽²⁾ UL L 248, 16.9.2002, str. 1.

2. Za izvajanje ukrepov iz člena 4(1), z izjemo podpornih ukrepov iz točke (d) člena 4(1), Komisija sklene sporazume z mednarodnimi finančnimi ustanovami, zlasti z EIB in EIS, v skladu s členom 53d Uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002 in členom 43 Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002 z dne 23. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002⁽¹⁾. Ti sporazumi vsebujejo podrobne določbe o izvajanju prenesenih nalog na te finančne ustanove, vključno z določbami, ki opredeljujejo potrebo po zagotovitvi dodatnosti in usklajenosti z obstoječimi evropskimi in nacionalnimi finančnimi instrumenti ter po spodbujanju celovitega in uravnoteženega kritja med državami članicami.

3. Da bi dosegli cilj iz člena 2 in izvedli ukrepe iz člena 4, se s sporazumi iz odstavka 2 tega člena določi tudi obveznost mednarodnih finančnih ustanov, da sredstva in iztržke, vključno z dividendami in povračili, v ukrepih iz točk (a), (b) ali (c) člena 4(1) v obdobju šestih let po datumu začetka delovanja instrumenta investirajo naprej.

4. Po zaprtju instrumenta se preostanek, ki pripada Evropski uniji, vplača v splošni proračun Evropske unije.

5. Mednarodne finančne ustanove iz odstavka 2 tega člena sklenejo pisne dogovore z javnimi in zasebnimi ponudniki mikrofinanciranja iz člena 4(2), v katerih določijo njihovo obveznost, da uporabijo vire, ki jih zagotovi instrument, v skladu s cilji iz člena 2 in da sporočijo podatke za pripravo letnih poročil iz člena 8(1).

6. Komisija upravlja proračun za podporne ukrepe iz točke (d) člena 4(1).

Člen 6

Skladnost

Ukrepi, ki jih financira instrument, izpolnjujejo določbe Pogodbe in aktov, ki so bili sprejeti na njeni podlagi.

Člen 7

Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija zagotovi, da se ob izvajanju ukrepov, financiranih na podlagi tega sklepa, zaščitijo finančni interesi Unije z uporabo ukrepov zoper goljufijo, korupcijo in vse druge

nezakonite dejavnosti, učinkovitimi pregledi in izterjavo neutemeljeno plačanih zneskov, pri odkritju nepravilnosti pa z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračalnimi kaznimi v skladu z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti⁽²⁾, Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi⁽³⁾, ter Uredbo (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)⁽⁴⁾.

2. Za ukrepe Unije, ki se financirajo na podlagi tega sklepa, je OLAF pooblaščen za izvajanje preiskav na podlagi Uredbe (ES, Euratom) št. 2988/95 in Uredbe (Euratom, ES) št. 2185/96, ki se uporabljata za vsako kršitev zakonodaje Unije, vključno s kršitvami pogodbenih obveznosti, ki so določene na podlagi instrumenta in izhajajo iz dejanja ali opustitve dejanja gospodarskega subjekta, ki z neupravičeno postavko odhodkov oškoduje ali bi lahko oškodoval splošni proračun Evropske unije ali proračune, ki jih ta upravlja.

3. Vsi izvedbeni ukrepi, ki izhajajo iz tega sklepa, se sklicujejo na odstavka 1 in 2 tega člena in zlasti določajo, da finančni in siceršnji nadzor izvajata Komisija ali njen pooblaščen predstavnik ter Evropsko računsko sodišče z revizijami, po potrebi tudi z revizijami na kraju samem.

Člen 8

Letno poročilo

1. Mednarodne finančne ustanove iz člena 5(2) Komisiji posredujejo letna poročila o izvajanju, v katerih navajajo podprte dejavnosti glede na finančno izvedbo, razdelitev in dostopnost sredstev po sektorju in vrsti upravičencev, sprejete ali zavrnjene vloge, sklenjene pogodbe, financirane ukrepe in dosežke.

2. Najpozneje 8. aprila 2011 in nato vsako leto Komisija predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o obsegu in kakovosti dejavnosti po tem sklepu v letu prej. Letno poročilo sloni na poročilih o izvajanju iz odstavka 1. Vsebuje zlasti podatke o sprejetih ali zavrnjenih vlogah, sklenjenih pogodbah, financiranih ukrepih, skupnem številu in vrsti upravičencev ter geografski porazdelitvi zneskov in njihovi porazdelitvi po sektorjih.

⁽²⁾ UL L 312, 23.12.1995, str. 1.

⁽³⁾ UL L 292, 15.11.1996, str. 2.

⁽⁴⁾ UL L 136, 31.5.1999, str. 1.

⁽¹⁾ UL L 357, 31.12.2002, str. 1.

Letno poročilo vsebuje tudi podatke o vplivu in trajnosti instrumenta, izražene glede na skupno število oseb, ki so še zaposlene, ter mikropodjetij, ki še poslujejo ob koncu obdobja pomoči, ki jo prejmejo iz instrumenta. Letno poročilo bo vsebovalo tudi podatke o dopolnjevanju drugih posegov Unije, predvsem ESS.

3. Po predstavitvi tretjega letnega poročila in na podlagi predloga Komisije Evropski parlament in Svet lahko revidirata ta sklep.

4. Letno poročilo iz odstavka 2 bo poslano Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij v vednost.

5. Na podlagi letnega poročila iz odstavka 2 tega člena si Komisija prizadeva zagotoviti, da bi instrument izpolnil cilje iz člena 2 in bil v vsej Evropski uniji dostopen osebam, ki jim grozi socialna izključenost ali imajo težave pri vstopu na običajni kreditni trg.

Člen 9

Vrednotenje

1. Komisija izvaja vmesna in končna vrednotenja na lastno pobudo in v tesnem sodelovanju z mednarodnimi finančnimi

ustanovami iz člena 5(2). Vmesno vrednotenje se opravi štiri leta po začetku instrumenta, končno vrednotenje pa najpozneje eno leto po koncu mandator mednarodnih finančnih ustanov iz člena 5(2). V končnem vrednotenju se zlasti preuči, kako je instrument kot celota dosegel cilje.

2. Izsledki vrednotenja se predložijo Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij v vednost.

Člen 10

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 25. marca 2010

Za Evropski parlament

Predsednik

J. BUZEK

Za Svet

Predsednik

D. LÓPEZ GARRIDO